

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง การศึกษา สภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ 3) ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 92 แห่ง โดยมีผู้ให้ข้อมูลแห่งละ 2 คน คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และหัวหน้ากองการศึกษา หรือนักวิชาการศึกษา หรือบุคลากรอื่นที่รับผิดชอบดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 184 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบันประเภทของการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคือมายังผู้วิจัยโดยตรง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดำเนินการ ดังนี้

1. ขั้นการตรวจสอบความถูกต้องเชิงวิชาการของแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็นด้วยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2. ชี้แนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สอดคล้องกับหลักวิชาการลงไปสู่การปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนอกระบบ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 3 แห่ง ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็นด้วยการเลือกแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูล คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านบุคลากร รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายด้าน สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ ตระหนักถึงการกำหนดค่าตอบแทนสิทธิสวัสดิการของบุคลากร เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกลาง พนักงานส่วนท้องถิ่น และหนังสือสั่งการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รองลงมาคือ การนำผลการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรมาใช้ประกอบการพิจารณาในการเลื่อนค่าตอบแทนการต่อสัญญา และอื่นๆ และข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ การบริหารงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละประเภท เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดสรรที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

1.2 ด้านบุคลากร โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน รองลงมาคือ หัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน และข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุดคือ พนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่อื่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณสมบัติครบถ้วนตามคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

155

1.3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีแสงสว่าง การถ่ายเทอากาศได้สะดวก และไม่เสียงดัง ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็ก รองลงมาคือการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความสะอาด ปลอดภัย และเพียงพอ เหมาะสมกับการทำกิจกรรมของเด็ก และข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน

1.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มาเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยบูรณาการให้สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดำเนินงาน ด้านโภชนาการ โดยยึดเกณฑ์ของกรมอนามัยเป็นหลักในการปฏิบัติ และข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำมาพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน ฯลฯ มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และสนับสนุน การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกับชุมชนเช่น การจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้าน การจัดทำสมุดสื่อสารระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง การจัดป้ายนิเทศให้ความรู้กับผู้ปกครอง และข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุดคือ ชุมชนให้การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.6 ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ องค์กรบริหารส่วนตำบลส่งเสริม สนับสนุน ใ้บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ รองลงมาคือ องค์กรบริหารส่วนตำบล ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ และการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุดคือ องค์กรบริหารส่วนตำบล มีการประเมินผลการพัฒนาเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับปัญหาสูงสุดคือ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร รองลงมาคือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

156

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านที่มีระดับปัญหาต่ำสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วม การสนับสนุนจากทุกภาคส่วน เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายด้าน สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาสูงสุดคือ การบริหารงบประมาณของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กแต่ละประเภทเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดสรรที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดรองลงมาคือ การจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนและอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เป็นไปตามขั้นตอน และหลักเกณฑ์ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด และข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุดคือ การคัดเลือกหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติตามหนังสือสั่งการที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

2.2 ด้านบุคลากร โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาสูงสุดคือ ครูผู้ดูแลเด็ก ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ การส่งเสริมพัฒนาการผู้เรียน ตลอดจนงานทางวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายรองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบดูแลบุคลากร ดำเนินงานเป็นไปตามนโยบาย และแผนงานที่วางไว้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุดคือ ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กมีคุณสมบัติครบถ้วนตามคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

2.3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาสูงสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีรั้วกั้นบริเวณเพื่อความปลอดภัยของเด็ก รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน และข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีแสงสว่าง การถ่ายเทอากาศได้สะดวก และไม่เสียงดัง ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็ก

2.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาสูงสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำมาพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประเมินคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นประจำทุกปี และข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินงานด้านโภชนาการ โดยยึดเกณฑ์ของกรมอนามัยเป็นหลักในการปฏิบัติ

2.5 ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุน ทุกภาคส่วน โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาสูงสุดคือ ชุมชนให้การส่งเสริมสนับสนุน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น วัสดุ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ การบริจาคเงิน สนับสนุน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

157

รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บริการด้านอื่นแก่ชุมชน เช่น ด้านอาคาร สถานที่ ด้านวัสดุ ฯลฯ และข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุดคือ ชุมชนให้การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2.6 ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาสูงสุดคือ องค์กรบริหารส่วนตำบลส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ และการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ องค์กรบริหารส่วนตำบล ส่งเสริม สนับสนุน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับภาค และข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุดคือ องค์กรบริหารส่วนตำบล ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เฉพาะรายด้านและรายข้อที่มีปัญหาค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความ ถูกต้องเชิงวิชาการ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

3.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.1.1 การคัดเลือกคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประชุมประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการของบุคคลในชุมชนที่จะสมัครเข้ามาเป็นคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในรูปแบบของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน มีการดำเนินการสรรหาและเปิดรับสมัครบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมในแต่ละตำแหน่ง ซึ่งได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ผู้นำทางศาสนา ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนชุมชน ผู้แทนผู้ประกอบการ และผู้แทนครูผู้ดูแลเด็ก ที่มีความเสียสละและเต็มใจเข้ามาเป็นคณะกรรมการ และมีการรายงานผลการสรรหาบุคคลที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในแต่ละตำแหน่งให้หัวหน้าส่วนการศึกษา หรือผู้อำนวยการกองศึกษา และผู้บริหารรับทราบ เพื่อดำเนินการแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.1.2 การบริหารงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละประเภท มีการประชุมวางแผนร่วมกับคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการ

รับสมัครเด็กนักเรียนเข้าศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้อย่างชัดเจน มีการสำรวจจำนวนเด็กของแต่ละปีการศึกษามาเป็นฐานข้อมูลในการจัดตั้งงบประมาณในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัด ในด้านการส่งเสริม และพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสามปี มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการรายงานผลการดำเนินการประจำปีงบประมาณให้กับหัวหน้าส่วนการศึกษา หรือผู้อำนวยการกองการศึกษา และผู้บริหารรับทราบ เพื่อจะนำไปเป็นข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาอย่างเพียงพอ

3.1.3 การจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน มีการสำรวจความต้องการของครูผู้ดูแลเด็กในการใช้สื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และกิจกรรมประจำวัน มีการจัดทำบันทึกขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ มีการจัดทำทะเบียนควบคุมวัสดุและครุภัณฑ์ และการเบิกจ่ายการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำปีงบประมาณ และมีการรายงานจำนวนสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์คงเหลือ ให้กับหัวหน้าส่วนการศึกษา หรือผู้อำนวยการกองการศึกษา รับทราบ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในภาคเรียนต่อไป

3.1.4 การเบิกจ่ายงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดทำแผนการเบิกจ่ายงบประมาณรายรับ – รายจ่ายในแต่ละโครงการ มีการจัดทำแผนการจัดพัสดุรายปี มีการจัดทำบันทึกการเบิกจ่ายงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละปีการศึกษา ให้หัวหน้าส่วนการศึกษา หรือผู้อำนวยการกองการศึกษา รับทราบ มีการปฏิบัติการเบิกจ่ายงบประมาณตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้ของสถานศึกษาไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหนังสือสั่งการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด มีการจัดทำบัญชีควบคุมงบประมาณรายรับ – รายจ่ายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นปัจจุบัน และมีการวางแผนกำหนดการรายงานผลการดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณของในแต่ละสัปดาห์ให้หัวหน้าส่วนการศึกษา หรือผู้อำนวยการกองการศึกษา และผู้บริหารรับทราบ

3.2 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

3.2.1 การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มาเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อ

ทำความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มีการสำรวจความต้องการของครูผู้ดูแลเด็กในการเข้ารับการอบรมในเรื่องของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มีการดำเนินการวางแผนพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการจัดทำเป็นโครงการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กเข้ารับการอบรมในเรื่องของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มาใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีการกำหนดให้ครูผู้ดูแลเด็กมีการจัดทำแผนการสอนไว้ล่วงหน้า มีการนิเทศ ติดตาม ผลการประเมิน หลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และมีการรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ผลการประเมิน หลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับหัวหน้าส่วนการศึกษา หรือผู้อำนวยการกองการศึกษา และผู้บริหารรับทราบ

3.2.2 การจัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สอดคล้องกับธรรมชาติ และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก มีการประชุมครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อวิเคราะห์ และประเมินหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปีที่ผ่านมา เพื่อสรุปเป็นข้อมูลสารสนเทศมาวางแผนในการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประชุมคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประชุมคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อวิเคราะห์ผลการประเมินพัฒนาการของเด็กในปีที่ผ่านมา มีการประชุมชี้แจง และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเชิญครูปฐมวัยที่มีความเชี่ยวชาญในด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มาเป็นวิทยากรให้ความรู้กับครูผู้ดูแลเด็กและคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละด้าน มีการประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการจัดส่งครูผู้ดูแลเด็กและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เข้ารับการอบรมในเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย มีการประชุมร่วมกันของครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการดำเนินการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน ตลอดจนการกำหนดทิศทางการหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะกรรมการดำเนินการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นรูปเล่ม มีการพิจารณาปรับหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนนำไปใช้จริง

3.2.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยคำนึงถึงคุณลักษณะของเด็กแต่ละวัย มีการศึกษาและทำความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มาเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดโครงสร้างและการแบ่งส่วนการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กับครูผู้ดูแลเด็ก

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

160

รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการจัดทำแผนการสอน โดยกำหนดความยากง่ายของเด็กแต่ละวัยอย่างชัดเจน มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้/กิจกรรมประจำวัน ที่สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ ที่เหมาะสมกับวัย อายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

3.2.4 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้/กิจกรรมประจำวัน ในรูปแบบบูรณาการ โดยให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น มีการกำหนดให้ครูผู้ดูแลเด็กจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้/กิจกรรมประจำวันในแต่ละวัน โดยเน้น 6 กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเสรี กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ และกิจกรรมเกมการศึกษา โดยเน้นให้เด็กได้ลงมือกระทำ และเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 และมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศการสอน ครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีการกำหนดให้ครูผู้ดูแลเด็กส่งแผนการสอนทุกสัปดาห์

3.2.5 การพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการวางแผนพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก โดยการจัดส่งครูผู้ดูแลเด็กเข้ารับการอบรม ในเรื่องของการผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีการนำเศษวัสดุที่เหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นสื่อการเรียนการสอน มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน มีการรายงานผลการผลิตสื่อที่ใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ให้หัวหน้าส่วนการศึกษา หรือผู้อำนวยการกองการศึกษา และผู้บริหารรับทราบ

3.2.6 การวัดผลและประเมินผลพัฒนาการเด็กครบทุกด้านอย่างต่อเนื่อง มีการประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจในหลักการประเมินพัฒนาการของเด็กให้กับครูผู้ดูแลเด็ก มีการจัดส่ง ครูผู้ดูแลเด็กเข้ารับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้นในเรื่องหลักการประเมินพัฒนาการของเด็ก มีการวางแผนร่วมกันในการจัดทำปฏิทินกำหนดระยะเวลาการวัดผลและประเมินผล พัฒนาการเด็ก มีการกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลพัฒนาการเด็กอย่างชัดเจน เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กสามารถวัดผลและประเมินผลพัฒนาการของเด็กได้ครบทุกด้าน มีการนิเทศ และติดตาม ครูผู้ดูแลเด็กในการวัดผลและประเมินผลพัฒนาการของเด็ก มีการนำผลการประเมินพัฒนาการเด็ก มาปรับปรุงแก้ไขในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก ครูผู้ดูแลเด็กจัดทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็กของเด็กแต่ละคน แจกให้ผู้ปกครองรับทราบ มีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็กประจำภาคเรียน ให้หัวหน้าส่วนการศึกษา หรือผู้อำนวยการกองการศึกษา และผู้บริหารรับทราบ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.7 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการนิเทศการศึกษา มีการวางแผนการนิเทศการศึกษาของครูผู้ดูแลเด็ก มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติการณ์นิเทศ และเครื่องมือในการนิเทศ มีการดำเนินการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก และเพื่อให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีการรายงานผลการนิเทศให้หัวหน้าส่วนการศึกษา หรือผู้อำนวยการกองการศึกษาและผู้บริหารรับทราบ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.2.8 การทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน มีการจัดทำแผนพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก โดยจัดส่งครูผู้ดูแลเด็กเข้ารับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการประชุมร่วมกันระหว่างครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อวิเคราะห์ปัญหาพฤติกรรมของเด็กมีการดำเนินการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็ก และนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีการรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน ให้หัวหน้าส่วนการศึกษา หรือผู้อำนวยการกองการศึกษา และผู้บริหารรับทราบ

3.2.9 การกำหนดกิจกรรม / โครงการพัฒนาผู้เรียนบรรจุไว้ในแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประชุมวางแผนร่วมกันในการจัดกิจกรรมและโครงการพัฒนาผู้เรียน มีการกำหนดกิจกรรมและโครงการพัฒนาผู้เรียนให้ครูผู้ดูแลเด็กแต่ละคนรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาผู้เรียนประจำปีการศึกษา มีการรายงานผลการดำเนินการจัดกิจกรรม/โครงการพัฒนาผู้เรียนให้หัวหน้ากองการศึกษา หรือผู้อำนวยการกองการศึกษา และผู้บริหารรับทราบ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษาสามปี แผนการดำเนินงานประจำปี

3.2.10 การประเมินคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประชุมร่วมกับครูผู้ดูแลเด็ก เกี่ยวกับการจัดทำประเมินคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการทำแบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองที่นำเด็กนักเรียนมาเข้ารับบริการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดำเนินการจัดทำการประเมินคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้เครื่องมือการประเมินมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการรายงานผลการประเมิน คุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้หัวหน้าส่วนการศึกษา หรือผู้อำนวยการกองการศึกษา และผู้บริหารรับทราบ ถึงผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.3 ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3.3.1 การสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อกำหนดวางแผนความร่วมมือในการดำเนินงานสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการประสานงานขอความร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สาธารณสุขอำเภอ สาธารณสุขจังหวัด เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ มีการประสานงานกับผู้นำเครือข่ายระดับอำเภอ และระดับจังหวัด มีการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานในการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยพร้อมกำหนดภารกิจหน้าที่อย่างชัดเจน มีการวางแผนการจัดกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ จัดอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลเด็ก ศึกษาดูงาน จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ มีการประเมินผลการดำเนินงานการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการปรับปรุงและพัฒนาการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการรายงานผลการดำเนินการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้หัวหน้าส่วนการศึกษา หรือผู้อำนวยการกองการศึกษา และผู้บริหารรับทราบ

3.3.2 การพัฒนาเด็กปฐมวัยในด้านวิชาการ มีการประชุมร่วมกับครูผู้ดูแลเด็กในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเพียงพอ มาใช้พัฒนางานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรให้กับเด็กมีพัฒนาการเหมาะสมกับวัยได้อย่างมีศักยภาพ มีการจัดแผนพัฒนาบุคลากร เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยยิ่งขึ้น

3.3.3 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่ายเด็กปฐมวัย มีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อใช้เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้กับครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด มีการเผยแพร่ผลงานการพัฒนาเครือข่ายเด็กปฐมวัยทางเว็บไซต์ มีการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับผลงานการพัฒนาเครือข่ายเด็กปฐมวัยให้ในชุมชนรับทราบ เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

1. สภาพการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือด้านบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัชรินทร์ อาลัยลักษณ์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า สภาพการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอน้ำพองจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมสามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์การจัดตั้งและการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย ได้ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับต่อไปนี้ ด้านบุคลากร ด้านธุรการการเงินและพัสดุ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านวิชาการและการจัดประสบการณ์แก่เด็ก และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และการประชาสัมพันธ์

ด้านบุคลากร เป็นด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน ทั้งนี้ อาจเนื่องผู้บริหารให้ความสำคัญในเรื่องของการจัดการศึกษา จึงมีการกำหนดนโยบายในด้านการรับบุคลากรที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้อย่างชัดเจน ซึ่งเริ่มตั้งแต่กระบวนการสรรหาบุคคลเข้ามาสู่ตำแหน่ง โดยการสรรหาบุคคลที่มีคุณวุฒิเหมาะสมตามตำแหน่งที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทองกร จิตรสิงห์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาศึกษาภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้บริการและผู้รับบริการมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีศักยภาพในด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านสถานที่สำหรับจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในระดับมาก

2. ปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้ง 6 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับปัญหาสูงสุดคือด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขาดทักษะ ขาดความรู้และความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการขาดประชุม อบรม สัมมนา และประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง งบประมาณไม่เพียงพอ และครูผู้ดูแลเด็กขาดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

นิเทศติดตามผลการสอน และ ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการศึกษาโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐฉา เลิกถวิลวงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่าปัญหาด้านวิชาการ บุคลากรใน อบต. และครูพี่เลี้ยงหรือผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ขาดสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสม ขาดการนิเทศติดตามปัญหาด้านงบประมาณ งบประมาณไม่เพียงพอ การจัดสรรล่าช้าทั้งจากส่วนกลางและจากองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีการสรรหาทรัพยากรจากท้องถิ่น ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคล ขาดการพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะครูพี่เลี้ยงหรือผู้ดูแลเด็ก ไม่มีบุคลากรด้านการศึกษาในองค์การบริหารส่วนตำบล ปัญหาด้านการบริหารทั่วไป ขาดการประสานงานระหว่าง โรงเรียน องค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชน ขาดกฎระเบียบแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร เป็นด้านที่มีระดับปัญหาสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำมาพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน จึงทำให้ครูผู้ดูแลเด็กไม่สามารถนำกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้แก้ไขปัญหาพฤติกรรมของผู้เรียน หรือนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมบัติ สิงห์คำ (2550 : 95) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียน สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสำนักงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ที่มีปัญหาสูงสุดคือ การทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นต้องมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ ประกอบกับครูผู้ดูแลเด็กยังขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นหน่วยงานจัดการศึกษา จึงต้องมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กเข้ารับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการวิจัยอย่างถ่องแท้ เพื่อที่ครูผู้ดูแลเด็กสามารถจัดทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้แก้ไขปัญหาพฤติกรรมของผู้เรียน หรือนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

165

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่ต้องมีการพัฒนาบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการเข้ารับการอบรม สัมมนา และการศึกษาดูงาน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างดี ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง เพราะว่า บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยจะเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมยงค์ แก้วสุพรรณ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านมุลนาค กิ่งอำเภอโคกโพธิ์ชัย จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงาน การกำหนดแนวทางแก้ไข โดยใช้กิจกรรมแทรกแซง 3 กิจกรรม คือ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน ผลการวิจัย พบว่า ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านมุลนาค มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานพัฒนาเด็ก และการเลี้ยงดูเด็ก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมยศ มีศิลป์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยให้มีการประชุม อบรม สัมมนา และประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม จัดหาเอกสาร คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้บุคลากรได้ศึกษาและจัดกิจกรรมการนิเทศติดตามการสอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญในเรื่องของการศึกษา โดยมีการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน และให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณในส่วนที่เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะสนับสนุนในด้านการจัด

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

166

การศึกษาให้เป็นแนวทางเดียวกัน และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา

3. องค์การบริหารส่วนตำบล ควรขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถด้านการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการจัดทำแนวทาง หรือคู่มือสำหรับการนิเทศ เพื่อใช้ในเทศาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้เป็นแนวทางเดียวกัน

4. องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการพัฒนาคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อที่จะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนางานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. ควรมีการศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา